

WETSOVERTREDING EN MISDADIGHEID TE OOSTENDE

1477 - 1495

door Lic. Paul VANDEWALLE

Leven in gemeenschap veronderstelt dat de leden van die gemeenschap de vrijheidsbeperking, orde en tucht, door die samenleving opgelegd, aanvaarden en naleven. De meeste mensen aanvaarden dit principe, een heel kleine minderheid kan echter om allerlei redenen de geordende maatschappij niet aan en overtreedt op lichte of zware manier de opgelegde wetten. Om deze overtredingen te beteugelen, werd door de gemeenschap een gezag in het leven geroepen. Dit gebeurde van bij het ontstaan van de gemeenschap, in casu de stad, en dit blijft voortbestaan tot op heden. Ook in Oostende stelde dit probleem van ordehandhaving zich, en voor de periode 1477-1495 (1) treedt de schepenbank en de baljuw op als ordehandhavers. De schepenen en de baljuw inden de boeten van de overtredders, maar in bepaalde gevallen dienden zij beroep te doen op derden om gevangenen te ondervragen, te bewaken en eventueel terecht te stellen. Aldus werden inkomsten geboekt en uitgaven genoteerd. Op geregelde tijdstippen diende de baljuw zijn rekening in bij de Rekenkamer te Rijsel, waar die bewaard werden en bleven (2). Het is onze bedoeling in deze bijdrage, aan de hand van de baljuwsrekeningen, een opsomming te geven van de wetsovertredingen en misdaden, gepleegd of bestraft te Oostende tijdens de periode 1477-1495.

Baljuw Elias Uten Kelnare diende in 1478 een rekening in over de periode 19 mei 1477 tot 9 mei 1478. Tijdens deze periode ontving hij de boeten van Pieter Hoose en Victor Lammins, die hun vis niet verkochten volgens de Keure van Oostende, en van Cornelis fs Cornelis, die dezelfde vis opkocht. De boete bedroeg 3 lb. Pars. per overtreding, daarvan ging een derde naar de schepenen en twee derden naar de baljuw (3). Ook Lysbette, de weduwe van Hendric Buetes, werd bekeurd omdat zij haar zwijn onbeheerd op straat liet rond lopen, maar omdat Lysbette een oude arme vrouw was, werd die boete van 3 lb. niet geïnd. Haneckine fs Jacop Lems, Adriaencken Rycquaerts, Blasineken Beelentyns, het kind van Jacop Shanes, Steven Tasse en Aernoudt Steenworpere hadden de « rysen voor

(1) Wij nemen deze periode naar de rekeningen vervat in het register ARA, RK, 14310.

(2) ARA, Fonds Rekenkamer. De baljuwsrekeningen van Oostende zijn bewaard voor de periode 1474-1791.

(3) ARA, RK, 14310, f° 3.

de zeedunen gheploct ende ghebroken », maar omdat zij kinderen waren van arme, bedelende mensen, werden zij evenmin beboet (4).

Ondertussen gebeurden meer ernstige feiten, die dan ook zwaarder beboet werden. Antheunis Cale de muelnare kreeg 4 lb. boete omdat hij met een stok smeed naar Patteen de Muelnare, Joos Cnape kreeg 30 lb. boete omdat hij bij nacht met een dolk stak naar Jacop Barbier. Jan Omaer smeed met een « baerdhacx » naar Jan van Jabbeke, hij kreeg slechts 6 lb. boete omdat vele notabele personen voor hem ten beste kwamen spreken en omdat de baljuw er het fijne niet van kon vernemen. Tenslotte werd Thomaes Stuvère, een arm zeeman, die met een zwaard sloeg naar Rycquaert Lammins, slechts veroordeeld tot 6 lb. omdat de baljuw ook hier twijfelde aan de ware toedracht (5).

Baljuw Maerten van Halewin diende zijn eerste rekening na Pasen 1480 in (6). Tijdens de periode 22 september 1478 tot 23 maart 1480 (n.s.) gebeurde heel wat te Oostende. Jan Caissone, van Tessel in Holland, had Cornelis de Kien vermoord en moet 30 lb. betalen (7). In september 1477 werd Jan Pale aangehouden door sergeant Jacob Coude, die daarvoor 2 lb. kreeg. Jan Pale werd in de gevangenis bewaakt door Willem Beudins gedurende 254 dagen, Willem kreeg daarvoor 4 d. per dag. Op 26 juni 1478 werd de gevangene door Karel vanden Eede, beul van de stad Brugge, ondervraagd ; daarvoor kreeg dezelfde Karel 4 lb. 12 s., waarin de reis en verblijfskosten van drie dagen begrepen zijn. Op 1 juli 1478 kwam hij terug om Jan Pale te onthoofden ; benevens 4 lb. 12 s. voor de reis en het verblijf, kreeg de beul 6 lb. voor zijn werk. Tenslotte werd nog 1 lb. 4 s. betaald aan een priester om de biecht te horen van Jan Pale en om hem tot op het schavot te begeleiden. De zaak Jan Pale kostte in het totaal 54 lb. 16 s. pars. (8). De beul was net terug in Brugge, of hij werd teruggeroepen naar Oostende om Cornelkin de Vanghere met roeden te slaan, dit gebeurde de 10e juli 1478. Ondertussen werd een zekere Macharis van Eecourt gevangen genomen door sergeant Clemin Meuzin (9) en werd op 23 en 24 juli gemarteld door de Brugse beul.

Dezelfde Macharis van Eecourt werd opgehangen op 29 juli 1478 door de voornoemde beul (10). Terwijl de beul toch in Oostende was, diende hij Hannekin, de schoonzoon van de vernoemde Macharis, met roeden te slaan (11).

Het bleef toen wat rustiger, maar op 4 december 1478 moet de beul terugkomen om twee beurzensnijders, Andries Halsberghe en Richard Coutry, die een Engelsman was, te ondervragen, te martelen en op het schavot met roeden te slaan ; daarvoor kreeg Karel vanden Eede 8 lb.

(4) idem.

(5) idem, f° 3v°.

(6) Rekening in het Frans, de verfranste namen werden omgezet in het Nederlands.

(7) ARA, RK, 14310, f° 5.

(8) idem, f° 5v°.

(9) idem.

(10) idem, f° 6. De zaak Macharis kostte 25 lb. 12 s. Pars.

(11) idem, f° 6.

Pars. (12). Op 20 december kwam de beul even naar Oostende om Willem Janssone, een Hollander, te ondervragen en te martelen; de Hollander werd daarop verbannen (13). Lambin de Kueninc werd op 18 januari 1479 (n.s.) door de beul een oor afgesneden.

In juli 1481 diende Martin van Halewin zijn tweede baljuwsrekening in. Deze rekening bevat de inkomsten en de uitgaven van 7 oktober 1480 tot 12 juli 1481 (15). Gedurende dit jaar ontving de baljuw heel wat boeten. Cornelis Thiessuene, een zeer arm gezet, werd veroordeeld tot 60 lb. Pars. om een zekere Peter Demint te slaan, maar goede lieden spraken voor hem ten beste en hij diende slechts 20 lb. aan de baljuw te betalen. Ook Jan Amme kreeg 60 lb. om Jan Sanne met een stok te slaan, maar omwille van zijn armoede moet Jan maar 24 lb. betalen. Jan Booms, een arm zeeman, sloeg Antheunis Reyfin, kreeg eveneens 60 lb. maar zag zijn boete verminderen tot 20 lb. (16). Volgende personen dienden 4 lb. te betalen: Rike Baerst liet twee zwijnen rondlopen, Jan de Koninc en zijn metgezellen werden ook beboet. Jan de Mol en de weduwe van Marten Hofman hadden koeien en zwijnen laten loslopen en kregen daarvoor elk 4 lb. boete. Jan Musse en elf gezellen hadden na de avondklok gespeeld en kregen daarvoor 8 lb. Appolone Coonel had bier gehaald buiten het schependom en moet daarvoor 4 lb. betalen (17).

Jacop Annes sloeg Jan Keen met een stok en Ghelein de Hert sloeg Henry Machart met een pot, beiden kregen 20 lb. boete. Cornelis Lalemant gaf een dolkstoot aan Pieter Pruost en kreeg 8 lb. Jan de Marissal, een Brabander, gaf een dolkstoot aan een gezet uit Gelderland en kreeg 6 lb. Tenslotte kreeg Willem Hacquaert 12 lb. om Adriaen van Wulpen te slaan (18).

In augustus 1480 hadden Jacob Trude en Willem Lambert, sergeanten van Oostende, heel wat moeite gehad om Henry Sparia en Richart, krijgslieden afkomstig uit Engeland, aan te houden. Deze mannen hadden een koopman uit Haarlem vermoord. Karel vanden Eede, de Brugse beul, werd gehaald om de twee misdadigers te ondervragen. In september keerde hij terug om de moordenaars terecht te stellen. Zoals alle terdoodveroordeelden, hadden zij recht op geestelijke bijstand, maar omdat zij geen Vlaams kenden, diende men in Brugge twee engelskennende priesters te halen (19).

In januari 1483 diende Martin van Halewin zijn derde rekening in, lopende over de periode 12 juli 1481 tot 12 januari 1483 (n.s.). Gedurende de 19 maanden van deze periode diende hij opnieuw heel wat boeten te innen. Josse Cant, een arm soldaat, had zijn zwaard getrokken tegen Heer Passchier, pastoor van Walravenside, wat hem 60 lb. kon kosten, maar Josse bleef lang uit de stad weg en kreeg uiteindelijk maar 20 lb.

(12) idem.

(13) idem. De zaak kostte 8 lb. 4 s. Pars.

(14) idem. De zaak kostte 7 lb. 12 s. Pars.

(15) idem, f° 9.

(16) idem.

(17) idem, f° 9v°.

(18) idem, f° 10.

(19) idem f° 10v°. De zaak kostte 47 lb. 2 s. Pars.

Jan de Ram had graan ontfutseld van arme lieden, wat hem ook 60 lb. kon kosten, maar op voorspraak van veel goede lieden werd het maar 20 lb. (20). Jan de Moninc werd om dezelfde reden tot 20 lb. veroordeeld. Cornelis Martins en de weduwe van Martin Hofman had een van hun zwijnen laten lopen en kregen 4 lb. Ondertussen werden Cornelis Cluseman en Jan Oudegodt veroordeeld om te gaan drinken buiten de stad. Vincent Maistre Jehans en negen gezellen werden tot 20 lb. veroordeeld: de masten van hun schepen kwamen meer dan 5 voet buiten het schip. Jan fs Pauwels Scelewart en negen gezellen kregen eveneens 20 l. om buiten de stad te gaan drinken. Wolfaert de Clerc en zeven kameraden hadden gespeeld na de avondklok en werden veroordeeld tot 8 lb. boete (21). Jacob Annes had Adriaen Droghen Corste gekwetst en werd met 12 lb. beboet. Simon Paeu had in Engeland verschillende ringen geroofd ter waarde van 12 lb. en werd verbannen, evenals Mayken van Eetcoort, die voor 20 lb. ringen had gestolen. Jan Lootin kreeg 6 lb. om Hendric Macharis te slaan. Gillis Pladies werd naar de Rekenkamer gezonden met een « escurgon » maar verkocht die, daarom moet hij 8 lb. boete betalen (22).

Op 28 september 1481 konden Brete en Clays Boyts, sergeanten van de stad, na veel moeite en met behulp van een aantal gezellen, Henry Frans en Pieter de Mey aanhouden. Beide mannen werden in de gevangenis opgesloten en werden er gedurende 20 dagen door een cipier bewaakt. Op 2 oktober kwam Karel vanden Eede uit Brugge om de gevangenen te ondervragen, op 17 oktober kwam hij terug om de twee gevangenen en ook Jan de Mey te ondervragen. Kort daarop werd Pieter de Mey opgehangen en gewurgd, terwijl Henry Frans door de stad werd geleid daarbij als straf een ton dragend (23).

Op 1 november 1481 werd Anthleunis Ricquewaert 's nachts door twee sergeanten aangehouden en gedurende acht dagen in de gevangenis gestopt. Op 8 november kwam de beul om hem te ondervragen en wat later werd hij onthoofd (24). Op 30 januari 1482 (n.s.) kwam Karel vanden Eede terug om Henry Wilzoete te ondervragen en vervolgens door de stad te leiden waarbij Henry een ton moest dragen (25). Op 6 februari 1482 (n.s.) werden Simon de Paeu en Mitaert de Hanchuut ondervraagd door de Brugse beul, daarop werden zij verbannen (26). Gedurende enkele maanden diende Karel vanden Eede niet naar Oostende te komen, maar op 1 juli 1482 moet hij Maeycken fa Macharis van Eetcourt ondervragen, haar aan de schandpaal plaatsen en verbannen (27).

In januari 1484 (n.s.) diende Martin van Halewin zijn vierde baljuwsrekening in over de periode 12 januari 1483 (n.s.) tot 11 januari 1484

(20) idem f° 12.

(21) ARA, RK, 14310, f° 12v°.

(22) idem, f° 13.

(23) idem, f° 13v°-14. De zaak kostte 41 lb. 4 s. Pars.

(24) idem, f° 14v°-15. De zaak kostte 26 lb. Pars.

(25) idem, f° 15. De zaak kostte 7 lb. 16 s. Pars.

(26) idem, f° 15. De zaak kostte 6 lb. 15 s. Pars.

(27) idem, f° 15v°. De zaak kostte 8 lb. 16 s. Pars.

(n.s) (28). Ook tijdens dit jaar werden een aantal misdrijven genoteerd. Aernoult Aernoutszone, een avonturier en zeer arm man, moet twee maal 60 lb. betalen omdat hij Jan de Vandere sloeg en verwonde. Daar hij daarom lang uit de stad bleef en daarvoor ook gevangen zat, moet hij slechts 20 lb. boete betalen. Jan de Ram moet 24 lb. betalen omdat hij « contrarie zynen eed » was. Pieter de Muelenare moet om de zelfde reden 18 lb. boete betalen (29). Jacop Musse had handel gedreven tegen de richtlijnen van de stad in en moet daarvoor 10 lb. betalen, waarvan 6 lb. 12 s. 6d. door de baljuw geïnd werden. Jan Marestelt en vier medegezellen moeten 10 lb. betalen omdat zij hun « mesch ende vulhede » op straat achterlieten. Antheunis Obrechts, Cornelis Boudins en Adriaen de Mol moeten elk 2 lb. betalen omdat zij varkens op straat lieten lopen. Pieter Clerc fs Cornelis en twee gezellen gingen bier drinken buiten de stad en kregen daarvoor 6 lb. boete (30). Antheunis Rommele en acht andere stuurmannen moeten 18 lb. betalen « omme dat zy de masten van huerlieder scepen hadden buten ghestelt vordere dan vyf voeten ». Jan Loten had Adriaen de Clerc met een « cupere messe gheslegghen », hij moet daarvoor 12 lb. betalen. Antheunis Weyts sloeg Jan de Consturier met een dolk, hij bleef meer dan een jaar uit het land maar moet uiteindelijk 6 lb. betalen. Jan Omaer, een zeer arm man, had « onscamele worden » gezegd tegen Jan Hidde en krijgt 4 lb. boete (31).

Adriaen Ameye fs Maerten moet omwille van de doodslag op Cornelis Hannes 20 lb. boete betalen, dit op advies van de Rekenkamer te Rijsel. Gooris Quaerts fs Ryckewaert vermoordde Bertram van Steenhuse en werd daarom voor vijftig jaar uit Vlaanderen verbannen ; in afwachting van de herroeping van zijn verbanning moet hij 30 lb. betalen, dit op advies van de Rekenkamer. Eveneens op advies van de Rekenkamer moet molenaar Jan de Ram 24 lb. betalen « omme de force by hem ghedaen up de persoon van Martine Moors » (32). Ondertussen was er een eigenaardige zaak aan de gang te Oostende : Hendric Scoorder, Martin Evraerts, Pauwels Martinssuene en Herman Diericxzone, allen geboren in Denemarken, hadden het plan opgevat om stuurmannen en vissers van Oostende te beroven. Zij werden daarbij geholpen door zeven gezellen, die dachten alles te kunnen roven wat op hun weg lag. Het verliep echter niet helemaal naar wens en de rovers werden door de vissers overmeesterd, gevangen genomen en bij de thuiskomst overgeleverd aan de baljuw. Op 15 juli 1483 kwam Karel vanden Eede uit Brugge om hen (de vier eerstgenoemden) te ondervragen. Omdat er nog rovers op zee waren, werd de terechtstelling uitgesteld, en de twee Grauwe Broeders uit Brugge, die de taal van de veroordeelden spraken, werden nog even naar huis gestuurd. Op 20 juli waren de andere rovers eindelijk in Oostende aangekomen, het waren : Adolf fs Pieters, Hans fs Matthys, Phelips fs Daneel, Olof fs Hendricx, Andries fs Daneels, Berdt Andwoorp en Pauwels fs Claas, zij werden eveneens door Karel vanden Eede onder-

(28) Rekening in het Vlaams.

(29) ARA, RK, 14310, f° 16.

(30) idem, f° 16v°.

(31) idem, f° 17.

(32) idem, f° 17v°.

vraagd. In afwachting van hun terechtstelling werden zij opgesloten in het « steen », waar zij 38 dagen verbleven. Daar de gevangenis niet al te sterk was, diende de « steenwaerdere » beroep te doen op twee gezellen. Ook de baljuw moest 8 dagen lang twaalf gezellen onderhouden om de gevangenen te begeleiden. Op 22 september 1483 mochten de Grauwe Broeders terugkomen om de biecht van acht gevangenen te aanhoren. Vervolgens werden zij terechtgesteld op wielen die op staken stonden. Deze zaak kostte 186 lb. 12 s. Pars. (33).

In september 1484 diende Martin van Halewin zijn vijfde baljuwsrekening in over de periode 11 januari 1484 (n.s.) tot 11 september 1484 (28). Uit deze rekeningen van acht maanden konden wij het volgende noteren: Cornelis Boudins liet vijf schapen onbeheerd rondlopen en moet daarvoor 1 lb. 14 s. 3 d. boete betalen. Stasin Proot liet vier schapen en een geit lopen en moet daarvoor 2 lb. betalen. Zegher de Neve en Jooris de Scoemakere dronken buiten de stad en moeten daarvoor 3 lb. betalen. Chrispijn Hoze en Jacob Leeuwe hadden stenen, eigendom van de stad meegenomen en moeten daarvoor 4 lb. De vrouw van Jacob Musse, een arme vrouw deed « poorters neeringhe » en moet daarvoor 4 lb. boete betalen. Antheunis Christiaen liet twee zwijnen lopen en kreeg 4 lb. boete. Adriaen de Mol liet een zwijn lopen en diende 1 lb. te betalen. Tanne, de echtgenote van Pieter de Cnoc, Maroye, de vrouw van Jan Plueme, de vrouw van Lauwers vanden Belle, moeten 3 lb. betalen omdat zij « botre ghestict hebben meer dan twee te samen ». Antheunis Weyts en zeven vreemden dronken bier buiten de stad en moeten daarvoor 16 lb. boete betalen (34). Lieven Maes was opstandig tegen een van de « coelfdraghers » van de stad : hij had uit een koffertje, dat de vrouw van Jan Annes hem had toevertrouwd om het te vervoeren, een som geld weggenomen, om dit feit kreeg hij een boete van 20 lb. Thomaes Arent fs Jacop sloeg 's nachts Jacop Meeman met een stok, maar er waren geen getuigen en hij kreeg slechts 3 lb. boete. Diederic de Herman wierp 's nachts met een steen naar een schip, voor deze euvelaad kreeg hij 6 lb. boete.

Ondertussen zochten drie Hollanders naar hun goederen, die door de in 1483 terechtgestelde zeerovers gestolen werden ; maar door Oostendse vissers werden die goederen gevonden en in de haven afgegeven. Omdat de baljuw daarvoor veel moeite deed, gaven zij hem ten voordele van « mynen voorseiden gheduchten heere » 48 lb. Pars. (35). Slechts één zaak diende Karel vanden Eede te behandelen : op 14 mei 1484 werden Hanekin Ayes en Clais de Bastaert, twee beruchte dieven in de gevangenis geworpen en twintig dagen later, op vrijdag 4 juni 1484 werden zij door de beul ondervraagd. Zij werden daarop naar een schavot gebracht, waar zij gezeseld werden en werden « ghebannen een jaer uter voorseide stede van Oostende up huerlieden rechter ooghe » (36). Op 22 augustus 1485 overleed baljuw Martin van Halewin en zijn weduwe en erfge-

(33) idem, f° 18, 18v^o, 19.

(34) idem, f° 20, 20v^o.

(35) idem, f° 21, 21v^o.

(36) idem, f° 22. De zaak kostte 21 lb. 8 s. Pars.

namen boden derhalve deze zesde en laatste rekening aan ; deze rekening liep van 11 september 1484 tot 22 augustus 1485. Gedurende deze periode werden geen boeten geïnd of werden uitgaven gedaan voor terechtstellingen en dergelijke (37).

Vanaf 22 augustus 1485 werd het baljuwschap overgedragen aan Clais van Montigny, die baljuw zou blijven tot 31 augustus 1486. Tegen deze benoeming werd geprotesteerd door Jan de Baenst, bastaard, die beweerde dat hij recht had op het ambt tot 25 oktober 1486 en dat hij de eed had afgelegd in de handen van de leden van de Rekenkamer. Maximiliaan van Oostenrijk besliste dat Clais van Montigny baljuw zou zijn, en daarmee was de zaak af (38). Ondertussen waren enkele overtredingen gebeurd. Jan Marisault fs Willem liet allerhande afval op straat liggen en moet daarvoor 2 lb. betalen. Zeghers de Neve, Hannekin Wulfaerts en Moises Wulfaerts dronken buiten de stad bier en moeten 20 lb. boete betalen. Pieter Suucht wierp afval op straat en dient 2 lb. neer te tellen, evenals Pieter Buekel, die drie varkens op straat liep lopen. Olivier van Waterschote wierp visafval op straat en werd tot dezelfde boete veroordeeld (39). Cornelis Wouters en Pieter Warre moeten 14 s. 4 d. betalen omdat zij bier brouwden tegen de voorschriften van de stad in. Marie, de vrouw van Cornelis le Labourier (40) en de vrouw van Rycke Dicx namen hout dat aan de stad toebehoorde ; zij dienden 4 lb. boete te betalen (41). Pieter Cole kwetste Coppin Zeghers met een dolk en moet 13 lb. 6 s. 8 d. betalen. Zeghers Neve en Jan Neve wilden Pieter Buekel met een dolk kwetsen tijdens de nacht, de baljuw vond echter geen getuigen ten laste zodat de boete beperkt bleef tot 6 lb. Lamkin Vanden trok een dolk tegen een sergeant van de stad, maar omdat vele goede lieden ten beste spraken voor de beklagde, kreeg hij slechts 3 lb. Jan Sanders kwetste Cornelis Aellout, gezeid « jonhge Cuenync », met een dolk en moet 6 lb. 13 s. 4 d. (42).

Vanaf 31 augustus 1486 tot 1 december 1491 is er geen baljuwsrekening voorhanden. Pas in december 1492 dient Jan van Overschelde zijn rekening in. De rekening is zeer kort en wij vernemen eruit dat de stad afgebrand is en vol krijgslieden zit. Alleen Jan de Witte werd beboet met 36 lb. omdat hij Cornelis Ghiselen met een dolk stak in de linkerzijde, waardoor Cornelis stierf (43).

In februari 1494 (n.s.) diende Jan van Overschelde een nieuwe rekening in over de periode 20 december 1492 tot 25 februari 1494 (n.s.) Opnieuw werden er een aantal boeten geïnd. Jan Mares, een arm man, trok een degen tegen een vriend en moet daarom 4 lb. betalen. Pieter Buckele dronk bier buiten de stad, maar omdat hij in dienst van de koning was,

(37) idem, f° 23.

(38) idem, f° 25.

(39) idem, f° 25v°.

(40) Daar wij niet weten of het hier om een familienaam of een beroepsnaam gaat, hebben wij de naam ongewijzigd uit de tekst overgenomen.

(41) ARA, RK, 14310, f° 26.

(42) idem, f° 26v°.

(43) idem, f° 29.

moet hij maar 2 lb. 13 s. 4 d. betalen. Antheunis de Vettere werd om dezelfde reden tot dezelfde boete veroordeeld. Hannekin de Coene fs Anthoine moet 1 lb. betalen omdat hij zich aangespoelde voorwerpen had toegeëigend (44). Galioen en Cornelis Coevelt, zonen van Joris, moeten om dezelfde reden 2 lb. betalen. Ook Tanne Lens, een arme vrouw, moet daarvoor 1 lb. betalen. Pieter Pauwels werd verdacht de gevangenis ontvlucht te hebben en moet daarom 2 lb. 8 s. betalen (45). Cornelis Smichts deed een doodslag op een soldaat uit Haarlem, daarvoor moet hij 24 lb. betalen. Jan Pauwels moet 16 lb. betalen omdat men hem ervan verdacht een ton gestolen te hebben (46).

In juli 1495 diende Jan van Overschelde een nieuwe rekening in over de periode 25 februari 1493 (n.s.) tot 15 juli 1495. Ook tijdens deze periode werd een aantal Oostendenaars met een boete bedacht. Matheus Moninc dronk bier buiten de stad en mocht 2 lb. betalen, evenals Cornelis Obrechts, die Pieter Wulfaert liet aanhouden en dit was niet volgens de Keure. Jan de Kien, Cornelis vanden Berghe, Pieter Hanebout en Cornelis Huughenssone dienden elk 6 s. 8 d. te betalen aan de baljuw omdat zij speelden met de « croche » (47). Jan de Witte moet 4 lb. betalen omdat hij boven zijn middelen geld leende aan verschillende personen. Joris Hellinc moet voor zijn doodslag op Jacop Dunync 40 lb. betalen. Cent Inghels die samen met Jan de Benne op zee roverijen deed tijdens de voorbije oorlog moet 24 lb. betalen, evenals Jan de Vandere. Adrien Clement moet om de zelfde feiten slechts 15 lb. betalen. Luuxkin Bone moest om roversactiviteiten 16 lb. betalen, maar hij is overleden zonder goederen na te laten. (48)

(44) idem, f° 31.

(45) idem, f° 31v°.

(46) idem, f° 32.

(47) idem, f° 33.

(48) idem, f° 33v°.